

**Башкорт теле һәм әзәбиәте буйынса
7-8-се синыф укыусылары өсөн
муниципаль олимпиадаһы һорауҙары**

Максималь балл – 80

1. Бирелгән текстты укы, уның стилин билдәлә. Текска исем һайла.
- 1.Без күпереп бешкән каласка май яктык та, йомортка менән кушып, ләззәтләнеп ашарға тотондоқ. 2.Атайым бындай сакта һөйләнгәнде яратмай. 3.“Ашағанда кешенең колактары ғына һелкенеп торорға тейеш”, - ти ул. 4.Уның был ғәзәтен бөтәһе лә белә, шуға ла һәр кайһыбыҙ тып-тын ғына үз эшендә булды. 5. Ашап туйғас, мин калған (...) һынығын, уны-быны уйлап тормастан, камыл араһына ырғыттым. 6. Быны күреп, атайымдың төсө үзгәрзе. (Р. Ханнанов “Икмәк кәзере”)
2. (4) кушма һөйләм төрөн билдәлә.
3. (2) һөйләмдә “бындай” алмашы ниндәй төркөмсәлә килә?
4. (6) һөйләмдәге “төсө үзгәрзе” һүзбәйләнешендә “төсө” һүзен ниндәй синоним һүз менән алмаштырып була?
5. Текстан йәнләндерелгән исем һүззәрен язып ал.
6. (5) һөйләмдә йәйәләр эсендә (...) ниндәй һүз төшөп калған?
7. (3) һөйләмдән фразеологик берәмекте язып ал.
8. (3) тура телмәр һөйләмдең схемаһын төзө.
9. (1) һөйләмендәге тыныш билдәләренәң куйылышын аңлат.
10. Текстан парлау юлы менән яһалған кушма һүззәрзе язып ал.
11. Ямғыр яуһа – ергә кот, батыр тыуһа – ...
 - а) ... илгә кот
 - б) ... дошманға ут
 - в) ... кайғы-хәсрәт юк
12. Халык ижадының кайһы жанрын «шиғри хикәйә» тип атайҙар –
 - а) бәйет
 - б) кисса
 - в) риүәйәт
13. Әсәрҙә хәл-вакиғаны йә геройҙы саманан тыш шаштырып күрһәтеү –
 - а) метафора.
 - Б) литота.
 - В) гиперболо.
14. «Караһана, дуҫкай, караһана,
Урал тауы тора күгәрәп.
Уралтауға карап бер йырлайыҡ,
Уйҙарҙы ла алыс ебәрәп...» - был өҙөк кайһы халыҡ йырынан?
 - А) «Буранбай».
 - Б) «Эскадрон».
 - В) «Иҫке Урал».
15. Бирелгән исемлектә дөрөҫләп, тап килтерегеҙ:
 - а) Мәжит Ғафури «Дан – кәпәс түгел» («Өс таған»)
 - б) Мостай Кәрим «Курайсының үлеме»
 - в) Кирәй Мәргән «Һарыкты кем ашаған?»
16. Байыҡ сәсэн нисәнсе быуатта йәшәгән?
 - А) XVI быуатта.
 - Б) XVII быуатта.
 - В) XIX быуатта .

17. «Йылкылар араһында ундайзарға “егет” тип йөрөйҙәр. Шуға күрә ул үҙен карттарҙы һәм йәштәрҙе һаҡларға бурыслы тип һананы. Быларҙы ул бөтә куркыныстарҙан һаҡларға тейеш.» - был өҙөк кайһы әсәрҙән?

А) Али Карнайҙың «Тейен» хикәйәһенән.

Б) Сәғит Ағиштең «Турыҡай» хикәйәһенән.

В) Ноғман Мусиндың «Һунарсы хикәйәләре» китабынан.

18. Йәмил, Оксана, Фәрит – был геройҙар М.Кәримдең кайһы әсәренән?

А) «Әлфиә хикәйәләре»нән.

Б) «Өс таған» әсәренең геройҙары.

В) «Безҙең өйҙөң йәме» повесы геройҙары.

19. «Йәншишмә» гәзитенең баш мөхәррире?

А) Языусы Мөнир Кунафин.

Б) Шағирә Лариса Абдуллина.

В) Журналист Мирсәйет Юнысов.

20. «Башкортостан – йәмбостан,

Илһамстан, шиғырстан,

Шунда тыуған, шунда үскән

Башкорт атлы арыслан! » - бирелгән текстты анализлағыҙ – уның авторын, лирик төрөн һәм поэтик формаһын билдәләгеҙ.

Вопросы и задания муниципального этапа олимпиады по башкирскому языку и литературе
для учащихся 7-8 классов

Максимальный балл – 80

1. Прочитайте текст, определите его стиль. Озаглавьте текст.
2. Определите тип указанного сложного предложения.
3. Укажите, к какому разряду относится данное местоимение.
4. Приведите синоним к данному слову.
5. Выпишите из текста одушевленные имена существительные.
6. Определите по смыслу, какое слово пропущено в пятом предложении.
7. Найдите в тексте и выпишите фразеологический оборот.
8. Начертите схему предложения с прямой речью.
9. Объясните постановку знаков препинания в данном предложении.
10. Выпишите из текста составные слова.
11. Установите соответствие текста.
12. Установите соответствие жанра.
13. Определить тропы в произведениях.
14. Установите авторство поэтического текста.
15. Определить соответствие произведений.
16. Установите историко-биографические сведения.
17. Установите отрывок произведения.
18. Установите героев произведения.
19. Назовите редактора газеты «Йәншишмэ».
20. Провести анализ текста.